

KLASA: 021-04/13-01/09
URBROJ: 2140/01-01-13-2

Z A P I S N I K

sa 3. sjednice **Županijskog savjeta mladih**, održane dana 15. ožujka 2013. godine s početkom u 8,00 sati.

Sjednica je održana u prostorijama Krapinsko-zagorske županije (sali za sastanke u potkrovlju zgrade) u Krapini, Magistratska ulica 3.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih Vedran Bukvić otvorio je sjednicu, pozdravio prisutne članove i članice Županijskog savjeta mladih te ostale prisutne, i budući da istoj prisustvuje dovoljan broj članove i članica (od ukupno 11 imenovanih sjednici prisustvuje 9 članova/ica Županijskog savjeta mladih) konstatirao je da se sjednica može održati i da Županijski savjet mladih može pravovaljano odlučivati.

Prisutni članovi/ce Županijskog savjeta mladih:

Vedran Bukvić, Elizabeta Škvorčec, Romeo Vincelj, Perica Krušelj, Tanja Tukač, Štefica Posarić, Stjepan Sirovec, Alen Svečnjak, Mihael Vučković.

Sjednici nisu bili prisutni:

Tina Lacković, Mateja Štokan,

Ostali prisutni:

Marija Puh – predstavnica mladih HNS, Miroslav Smetiško – predstavnik mladih HDZ-a, Anita Curiš- županijska organizacija Foruma mladih SDP-a, Anamarija Valjak - vježbenica u Upravnom odjelu za poslove župana i županijske skupštine,

Zapisnik je vodila Svjetlana Goričan.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** prije utvrđivanja dnevnog reda dao je riječ obnašateljici dužnosti župana-zamjenici župana Sonji Borovčak. O.d. župana-zamjenica župana **Sonja Borovčak** pozdravila je članove Županijskog savjeta mladih u novom sastavu, zaželjela im uspješan rad, te je naglasila da je Županijski savjet mladih savjetodavno tijelo Županijske skupštine, te da mu Krapinsko-zagorska županija pomaže u okviru mogućnosti. Uskoro su lokalni izbori, te očekuje da političke stranke vode računa da mladima trebaju dati priliku da mogu participirati u donošenju odluka. Županijska skupština je do sada uvijek imala predstavnike mladih kao i žena u skupštini, te su to dvije skupine o kojima treba voditi računa na način da im se pruži prilika da sudjeluju u donošenju odluka. Slaže se s predsjednikom

Županijskog savjeta mladih da imamo mnogo mladih sa idejama, iako su ponekad problem nedostatna financijska sredstva. Nada se da će ulaskom u EU moći participirati određena sredstva. Zaželjela je mladima da budu uspješni, te se nada da će se ambiciozni program koji je donijet na prošloj sjednici Savjeta mladih realizirati. Nadalje predlaže da se članovi Županijskog savjeta mladih međusobno dogovore oko najboljeg termina za održavanje sjednice, kako ne bih bilo problema s kvorumom kao kod prošlog saziva Savjeta mladih.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** zahvalio se u ime članova Savjeta mladih o.d. župana-zamjenici župana na uvodnim riječima.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** upitao je članove/članice Županijskog savjeta mladih da li netko ima neki prijedlog za izmjenu ili dopunu dnevnog reda.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** predložio je izmjenu redosljeda točki dnevnog reda na način da se točka 1. Usvajanje zapisnika sa 2. sjednice održane dana 22. veljače 2013. godine, razmatra kao druga točka dnevnog reda, a točka 2. Razmatranje problematike „Sudjelovanje mladih u demokratskom procesu“ postane točka 1. kako gosti ne bi dugo čekali.

Budući da nije bilo prijedloga za dopunu dnevnog reda predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** dao je Prijedlog dnevnog reda s izmijenjenim redosljedom na glasovanje.

Županijski savjet mladih jednoglasno je utvrdio slijedeći

D N E V N I R E D

- 1. Razmatranje problematike „Sudjelovanje mladih u demokratskom procesu“,**
- 2. Usvajanje zapisnika sa 2. sjednice održane dana 22. veljače 2013. godine,**
- 3. Izvještaj o sastanku Predsjedništva Regionalne mreže mladih,**
- 4. Izvještaj o trenutnom stanju i dinamici provedbe projekta „0“ promila,**
- 5. Pitanja i prijedlozi.**

TOČKA 1.

Razmatranje problematike „Sudjelovanje mladih u demokratskom procesu“

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** iznosi da se ova tema poklopila s nadolazećim lokalnim izborima, te je primijećeno da je porazan podatak koliko mladih izlazi na izbore. Iz tog razloga na sjednicu su pozvani svi relevantni govornici iz tog područja, prvenstveno iz Gongu, te mu je žao što Gong nije nazočan na sjednici. Nadalje napominje da će ovu sjednicu voditi Romeo Vincelj.

Romeo Vincelj iznosi da se uz nadolazeće lokalne izbore, ponovno nameće pitanje koliki odaziv mladih na iste se može očekivati. Svi dosadašnji izbori pokazali su zabrinjavajuće malu izlaznost mladih. Pitanje je znači li mala izlaznost na izbore (praznik demokracije) ujedno i nisku

participaciju mladih u političkom životu općenito. Možemo li biti zadovoljni sadašnjom razinom demokratskog obrazovanja ili je situaciju potrebno bitno promijeniti? Mladi kao sudionici aktivnog političkog i društvenog života, unatoč osobnom angažmanu i ambiciji nerijetko ostaju zakinuti, te ne mogu utjecati na donošenje odluka, društvena zbivanja i provođenje konkretnih projekata u svojoj sredini. Također, iako ima mnogo zainteresiranih za sudjelovanje u političkom procesu, razina informiranosti mladih o značenju i ulozi samih izbora je relativno niska. Pogotovo je to naglašeno kod lokalnih izbora. Mladi nisu upoznati s time koja je funkcija i nadležnost, primjerice gradonačelnika ili općinskog načelnika, te s načinom njihovog izbora i kasnijeg djelovanja. Drago mu je što na današnjoj sjednici može ugostiti predstavnike političkih pomladaka (mladeži) koji će nam zahvaljujući svojem znanju i iskustvu pobliže predstaviti ovu tematiku.

Potom je započeo sa setom pitanja koja su pripremljena za današnju sjednicu. Nazočne na sjednici upitao je što misle o razini općeg obrazovanja o demokratskim procesima u RH (predmet politika i gospodarstvo u srednjim školama), trebamo li očekivati više od toga? Poznaju li mladi u dovoljnoj mjeri demokratski proces u Republici Hrvatskoj, zbog čega nismo zadovoljni trenutnom situacijom, te je otvorio raspravu.

Marija Puh iznosi da su mladi nedovoljno upoznati s demokratskim procesom odnosno političkim procesima u našoj državi. Ono što se proučava na predmetu Politika i gospodarstvo u srednjoj školi je nedovoljno iz razloga što se često taj predmet shvaća olako i lako prolazi te se za njega ne traži neko veliko znanje. Tako je bilo u njenoj srednjoj školi. Potrebno je mlade upoznati s demokratskim procesima te im od malena objasniti da su i oni važni u društvu. Mladi ne smiju misliti da se sve dešava mimo njih i da nemaju nekog velikog utjecaja na to.

Anita Curiš iznosi da smatra da je pitanje političkog odnosno demokratskog procesa u Republici Hrvatskoj u predmetu Politika i gospodarstvo premalo zastupljeno, a i satnica tog predmeta je mala. Trebalo bi poraditi na nekim drugim izbornim predmetima i vanškolskim aktivnostima kako bi mlade uključili u neke druge sadržaje. Naglašava da u srednjoj školi koju je ona pohađala ovaj predmet shvaćao kao onaj iz kojeg se može dobiti bolja ocjena i popraviti prosjek. Međutim uvijek su postojali oni učenici koji su voljeli taj predmet i dublje ga proučavali. Smatra da je naglasak na ostalim vannastavnim sadržajima koji bi uključivali možda neke teme iz Politike i gospodarstva

Županica **Sonja Borovčak** iznosi primjer kako se u suradnji s Društvom Naša djeca provodi u okviru tri grada i dvije općine model prema kojem se osnovnoškolci pripremaju za demokratski proces na način da sami biraju svojeg gradonačelnika odnosno načelnika, te općinska i gradska vijeća. To je dobar temelj s kojim bi se trebalo nastaviti i dalje te primjer pripremanja mladih da slobodno razmišljaju i aktivno participiraju u svemu.

Miroslav Smetiško iznosi da je o.d. župana-zamjenica župana dala dobar model kako se boriti s neinformiranosti mladih u našoj Županiji odnosno nezainteresiranosti prema demokratskom procesu i političkim aktivnostima. Iz osobnog iskustva zna da se predmet Politika i gospodarstvo samo jednom u polugodištu bavio politikom što je nedovoljno za jednu mladu osobu koja do tog trenutka nije imala doticaja s politikom. Ukoliko taj predmet već postoji možda

bi ga trebalo na bolji način iskoristiti. Koliko zna mladi više vole praktične primjere od teorije pa predlaže da se razmisli da se u sklopu tog predmeta uvedu dva-tri takva sata na kojima bi prisustvovali pripadnici političkih podmladaka iz Krapinsko-zagorske županije. Oni bi mogli približiti kroz primjere iz prakse i njihov angažman samu zanimljivost ili nezanimljivost politike te ostaviti mladima na izbor da li je politika nešto čime bi se oni htjeli baviti ili ne, odnosno ne nužno baviti nego barem sudjelovati u demokratskom procesu. Zna se da se svake godine broj glasača povećava, te će se uskoro na lokalnim izborima dobiti određeni broj neiskusnih glasača koji su nedovoljno informirani o onome što im se nudi. Potrebno je razmisliti kako približiti ovu tematiku mladim ljudima da bude zanimljiva konkretno mladim ljudima koji nisu imali nikakvog dodira s politikom. Apelira na Savjet mladih i županicu Sonju Borovčak da razmisle o modelu koji bi pripomogao demokratskom procesu odnosno boljoj informiranosti mladih o istome. Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** zahvaljuje govornicima i otvara raspravu. Osobno je mišljenja da na sam predmet Politika i gospodarstvo nije moguće utjecati budući da je propisan kurikulum na državnom nivou, te smatra da bi naglasak trebalo staviti na neformalno obrazovanje, civilno društvo i udruge.

Županica **Sonja Borovčak** iznosi da je nevladina udruga Cesi vrlo aktivna što se tiče žena, te često poziva žene da izađu na izbore i kandidiraju se na listama, te bi se na isti način trebalo biti prepoznatljivih aktivista u ime mladih. Smatra da je možda Gong kao nevladina udruga nešto trebao učiniti da se apelira na političke stranke da mladi budu prisutni na listama, a ne samo da se zadovolji forma, nego da mladi budu stvarno prisutni u političkom životu. Civilno društvo bi trebalo preuzeti inicijative, te smatra da je neformalno obrazovanje jako bitno.

Anita Curiš daje primjer jedne njemačke zaklade koja radi na Projektu Planska igra na kojoj educirani treneri odlaze u osnovne i srednje škole s kojima zaklada ima dogovor i uglavnom tamo ostaju dva dana, te tamo prezentiraju najbitnija pitanja kao npr. Što su izbori? Koja je uloga gradskog vijeća? Na kraju mladi kojima se dva dana pričalo o demokraciji glume općinske ili gradske vijećnike, gradonačelnike ili načelnike.

Tanja Tukač iznosi da je ona učiteljica razredne nastave te zna iz iskustva da djeca slušaju roditelje odrastaju na tome što čuju u kući te bi trebalo u sklopu igre u školi naučiti djecu što su izbori, da im je dužnost izaći na izbore.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** upitao je tko je nositelj aktivnosti osnivanja vijeća mladih, da li su to općinska odnosno gradska vlast ili netko treći.

Županica **Sonja Borovčak** odgovorila je da će društvo Naša djeca pokušati u svim jedinicama lokalne samouprave raditi na tim aktivnostima, te će se na taj način djecu navikavati na demokratski proces. Predlaže da se u ovaj Projekt uključi i Savjet mladih Krapinsko-zagorske županije.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** upitao je predstavnike stranaka da li je po njihovom mišljenju osnivanje vijeća mladih dobar koncept i što misle o tom pitanju.

Marija Puh smatra da je takav koncept dobar, te je mišljenja da se u školama ili u općinama naprave takva vijeća te bi na taj način mladi imali bolju sliku i znali što ih čeka u budućnosti.

Miroslav Smetiško smatra da je ovakav koncept dobar te ga je potrebno podržati, no smatra da treba postojati profesionalni tim ljudi koje bi trebalo uključiti u provođenje programa. Misli na mišljenje psihologa, defektologa koji bi trebali procijeniti koja je dob mladog čovjeka podobna za formiranje političkog mišljenja. U osnovnoj školi bi to trebalo biti kroz političku igru bez političkih konotacija, a u srednjim školama kroz radionice kada bi se moglo krenuti kroz pravo političko djelovanje. Možda bi se trebali provoditi neki programi u osnovnim školama kroz igru bez političkih konotacija

Romeo Vincelj upitao je da li pozvani gosti smatraju da su programi političkih stranaka dostupni mladima, dotiču li se njih i u kojoj mjeri, te da li bi poznavanje tih programa utjecalo na izlaznost mladih birača.

Marija Puh je odgovorila je da što se tiče političkih programa mladih svaka stranka ima Programme u kojima je određeno kako se kreće politika prema mladima, no mišljenja je da bi mlade trebalo više uključiti u izradu takvih programa, te da bi mladi sami trebali odlučiti o smjernicama na koji način bi se način trebala provoditi politika za mlade. Mladi HNS-a odlučuju o programima, ali ipak nemaju dovoljnu slobodu koji bi sami ponekad željeli.

Anita Curiš iznosi da Forum mladih SDP slijedi političke programe stranke, ali tu su i neke druge aktivnosti koje Forum mladih kao autonomno tijelo donosi. Da bi donijeli određeni program koriste određene ankete i različita ispitivanja javnog mišljenja. Putem anketa žele prepoznate prave probleme, ali i izazovi u lokalnoj zajednici. Politički programi mladih dostupni su mladima, zastupljene su sve jedinice lokalne samouprave u KZZ, postoji komunikacija putem društvenih mreža i dobra suradnja s starijim kolegama, te nevladinim organizacijama i državnim i javnim institucijama te naravno to samo djelovanje približeno je mladima.

Miroslav Smetiško iznosi da sve prethodno izrečeno lijep zvuči, ali ostaje na teoriji. Ono što mladi pokušavaju promijeniti uvijek podliježe političkoj podobnosti odnosno političkoj odluci starijih kolega. Misli da još uvijek živimo u društvu gdje su političari koji odlučuju iz starije generacije te treba proći određeno vrijeme kada će nova generacija političara moći uvažavati mlade kolege na pravim primjerima, a ne samo teoretski. Na slijedećim lokalnim izborima vidjeti će se koja će stranka dati priliku mladim ljudima kroz liste, a i kroz uključivanje u lokalnu samoupravu.

Anita Curiš iznosi da je Forum mladih SDP-a na prošlim izborima dao 12 općinskih vijećnika, te dva županijska vijećnika. Istaknula je svoj primjer da je s 21 godinom vijećnik u općinskom vijeću. Smatra da stariji kolege daju priliku mladima, te da sam SDP daje priliku za napredovanje i za djelovanje svima. Broj mladih na listama SDP-a je vidljiv npr. Marko Vešligaj kandidirati će se za gradonačelnika Pregrade, Tajana Broz za zamjenicu župana za društvene djelatnosti.

Tanja Tukač iznosi da HSS daje priliku mladima i izlazi im u susret, te vjeruje ako mladi ljudi nešto žele oni će i uspjeti.

Miroslav Smetiško iznosi da u današnjoj raspravi nema smisla isticati imena kandidata, te je to možda izrečeno jer je na sjednici nazočna aktualna županica. Želi da se na današnjoj sjednici zauzme općeniti stav ispred tematike ove sjednice. Kroz osobnu aktivnost može

posvjedočiti da je najmlađi potpredsjednika mladeži HDZ-a na držanoj razini, no smatra da nema smisla ulaziti u takve stavke.

Marija Puh mišljenja je da kada se govori o ulozi mladih u političkim strankama ima se pravo istaknuti koliko sama stranka daje priliku mladima, te o HNS-u može reći da stariji kolege vode brigu o mladima.

Miroslav Smetiško iznosi da ćemo na predstojećim lokalnim izborima imati priliku podržati kandidaturu za najmlađeg župana u povijesti Hrvatske.

Marija Puh smatra da nema potrebe za međustranačkim dijalogom.

Županica **Sonja Borovčak** iznosi da zbog daljnjih obaveza neće ostati na sjednici, ali da je na sjednicu došla prvenstveno kao županica, a ne kao predstavnica stranke. Nadalje napominje da su mladima bez obzira na stranku i političko djelovanje vrata KZZ otvorena i da iskreno želi da bude čim više mladih na listama na predstojećim lokalnim izborima.

Vedran Bukvić zahvaljuje se županici na dolasku na sjednicu, te predlaže da se krene s daljnjim pitanjima. Slijedeće pitanje bilo bi u kojoj dobi bi trebalo početi s edukacijom i sudjelovanjem u demokratskom procesu te da li je 18 godina, već prekasno.

Marija Puh smatra da bi djecu kroz igru, bez politiziranja trebalo pripremati. Navodi da se u školi biraju predsjednici razreda, blagajnici, te da je to biranje ponekad utjecaj učitelja ili roditelja, te smatra da bi prvi izbor trebalo prepustiti djeci. Mišljenja je da neko značajnije obrazovanje vezano za demokratski sustav treba početi od petog razreda osnovne škole, a intezivnije u srednjoj školi. Smatra da niti u srednjoj školi ne bi smjelo biti politiziranja nego samo dati jednu platformu kako sustav funkcionira, te im na neki način približiti što ih čeka jednog dana odnosno postepeno ih pripremati.

Anita Curiš iznosi da bi naglasak trebalo staviti na nevladine organizacije koje bi trebao prepoznati školski sustav. Iste bi trebale osmisliti programe s kojima će se mladi upoznavati, mimo politike npr. kakav je politički proces u RH, kakav je politički proces u EU u koju ćemo uskoro ući i slično.

Miroslav Smetiško iznosi da se slaže s kolegicom iz HNS-a da ne treba politizirati u mladim dobnim skupinama, ali u srednjoj školi na predmetu Politika i gospodarstvo možda bi bilo potrebno mladima dati uvid na praktičnim primjerima kroz ravnopravnu zastupljenost političkih podmladaka koji bi im objasnili kako mladi mogu djelovati u svojim sredinama.

Tanja Tukač iznosi da je učiteljica razredne nastave i daje primjer iz svojeg razreda u kojem su učenici u drugom razredu izabrali jednog predsjednika razreda, a u trećem razredu su istog zamijenili novim, zbog toga što nisu bili zadovoljni. Djeca su već u toj dobi naučili da izbori daju pravo na promjene.

Marija Puh ponovno navodi da se ne slaže da se u Srednju školu dovode stranke iz razloga što u RH ima dosta stranaka, te bi kod predstavljanja sve stranke trebale biti ravnopravno zastupljene. Teško je u kratkom vremenu predstavljanja objasniti srednjoškolcima što im se pruža u okviru jedne stranke.

Tanja Tukač smatra da bi srednjoškolce trebalo upoznati koje stranke postoje i za što se zalažu, a osobni odabir pojedinca je za što će se odlučiti i izabrati.

Anita Curiš iznosi da mladi koji su politički aktivni birali su stranku zbog nekih svojih vrijednosti, te je mišljenja da su mladi krajem srednje škole formirani i imaju jasan stav. Dovodjenje političkih podmladaka na satove Politike i gospodarstva imalo bi smisla samo u djelu da se mladima pomogne odlučiti za stranku ako se dvoume između dvije stranke koje su slične po programima.

Miroslav Smetiško iznosi da je mislio da predstavljanje političkih stranaka bude u smislu upućivanja u izborni proces, a ne kao reputacija pojedine stranke. Smatra da mladi ljudi s 18 godina nisu formirani, jer često ne znaju niti koji fakultet odabrati.

Anita Curiš ponavlja da je naglasila da postoje razlike između mladih ljudi dok su jedni formirani i točno znaju što žele, ima i onih drugih koji nisu formirani. Navodi da je sa 16 godina točno znala koju će stranku izabrati.

Romeo Vincelj postavio je slijedeće pitanje nazočnima na sjednici. Upitao je zašto mladi imaju averziju prema politici i radi li se na tome da se ta situacija promijeni?

Marija Puh iznosi da averzija prema politici nije prisutna samo kod mladih nego općenito pada postotak izlaznosti birača na izbore.

Anita Curiš iznosi da je sociološki dokazano da je apolitičnost mladih uzela maha. Mladima je potrebno približiti demokratski proces. Naglašava da je zadaća Savjeta mladih i političkih podmladaka da prezentiraju mladima potrebu izlazaka na izbore. Jasno je da postoji dio mladih koji je zainteresiran za politiku, dok drugi dio mladih aktivan je kroz nevladine organizacije, te nisu nužno aktivni u politici.

Miroslav Smetiško iznosi da je potrebno prepustiti Savjetu mladih da se aktivira po tom pitanju. Trenutno ne zna koji će biti model, no mišljenja je da današnja sjednica prekratka, te nadalje preporuča da se napravi niz tematskih sjednica po tom pitanju, pa da se kroz sustavni pristup formira kvalitetan zaključak. Današnja sjednica od 45 minuta s dosta oprečnim razmišljanjima nije dovoljna za donošenje kvalitetnog zaključka. Svi zajedno trebali bi smanjiti averziju prema politici u pojedinim dijelovima.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** zahvalio se gostima na sudjelovanju na današnjoj sjednici, te nakon kratke stanke otvora daljnju raspravu. Predlaže da se na temelju rasprave donese Zaključak.

Slaže se s svime što su predstavnici stranaka izrekli te smatra da najveći prostor za suradnju sa školama postoji kod općinskih odnosno gradskih vlasti. Potrebno je djeci već u osnovnoj školi omogućiti, bez politiziranja, brzi nacrt demokratskog procesa.

Tanja Tukač iznosi da se slaže s time da je veliki prostor u razrednoj nastavi gdje bi se već u III ili IV razredu na satu razrednika moglo raspravljati o toj temi, jer djeca do tada znaju samo toliko koliko čuju u domu.

Elizabeta Škvorčec iznosi da je predstavnik Udruge mladih i iz iskustva zna da mlade ta tema uglavnom ne zanima. Na mladima je da odluče za koju će se stranku opredijeliti, jer i kada se odluče za neku stranku u početku je to idealno, ali mladi uglavnom služe za dijeljenje promo materijala na štandovima i slično.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** iznosi da je tema sjednice demokratski proces, te predlaže da se u raspravama ne udaljava od glavne teme.

Tanja Tukač iznosi da je prioritet edukacija mladih ljudi i rasprava o tome.

Mihael Vučković iznosi da politiku treba odvojiti od demokracije. U osnovnoj školi mladi ne razmišljaju o politici te se ovdje mogu pripremati samo za biranje predsjednika razreda, a u srednjoj školi treba razmišljanje i odlučivanje dići na višu razinu npr. da odlučuju o maturalcu, humanitarnim akcijama, te tek po završetku srednje škole formirati političku orijentaciju.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** iznosi da je potrebno raspravljati o tome koliko su mladi upoznati s načinom biranja, procesom biranja, te još uvijek smatra da se nije došlo do glavnog zaključka. U drugim zemljama se rade razne simulacije gdje se mladima daju mogućnosti da brane neku temu. Znamo da EU organizira radionice u kojima mladi dobivaju stajališta koja moraju zastupati, te to nema veze s politikom. Vrlo često se poistovjećuje politika s političkim strankama, te to nije nužno. Potrebno se vratiti na pitanje na koji način mlade demokratski obrazovati, te koje su godine dovoljne da oni shvate ulogu po pojedinim razinama, te pita članove savjeta mladih koji prijedlog bi bio za mlade u osnovnim školama, u srednjim školama, te čija bi funkcija bila da radi na tome. Žao mu je što danas na sjednicu nisu došli predstavnici Gongga, budući da je Gongg inicijativa civilnog društva od koje se to očekuje, a uz to postoje i specijalizirane udruge te bi u tom smjeru trebalo krenuti s raspravom.

Romeo Vincelj smatra da se u osnovnoj školi može raspravljati samo u dijelu oko izbora predsjednika razreda, upravljanja nekom zajednicom dok je u srednjoj školi potrebno organizirati edukacije, savjetovanja, te je još uvijek prerano za političko opredjeljenje.

Mihael Vučković smatra da se od srednje škole treba započeti sa dijalogom zašto izaći na izbore, pitanjima funkcionalnosti izbora, upoznavanja s Vladom, Saborom, postupkom izbora npr. gradonačelnika te mlade poticati da izađu na izbore.

Perica Krušelj misli da ako se u osnovnim školama počne s izborom predsjednika i upoznavanjem mladih s demokratskim procesom onda bi mladi u ranim godinama života imali potrebu da izađu na izbore, da iznesu svoje mišljenje i da se bore za svoja prava.

Mihael Vučković smatra da bi djeca u osmom razredu mogla npr. znati kako se bira gradonačelnik, u ranijim razredima osnovne škole još uvijek ne.

Tanja Tukač smatra da bi učenici završnih razreda osnovne škole morali znati tko je gradonačelnik, odnosno načelnik i kako se on bira. Vezano za izbor predsjednika u osnovnoj školi smatra da je tu velika uloga učiteljice. Predsjednik razreda ima svoju titulu, ne bi smio biti šef, ali ima i veliku odgovornost.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** upitao je članove Savjeta mladih da li je prerano da se u osnovnoj školi predlože neke simulacije npr. da se obrade neke lagane teme na osnovi kojih bi osnovnoškolci imali debate ili da se nešto takvo predloži ciljano za srednje škole.

Elizabeta Škvorčec iznosi da se simulacije mogu napraviti npr. s djecom koji su članovi društva Naša djeca u Oroslavju, ali da je to skupina od oko 10-15 djece, koja su uglavnom aktivni.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** iznosi da ima dojam da se prema politici stvara averzija i ne shvaća se da politika nisu političke stranke.

Tanja Tukač iznosi da uglavnom svi misle tako, te poistovjećuju politiku i stranke.

Stjepan Sirovec iznosi da roditelji ne usmjeravaju djecu u tom smislu, no mišljenja je da prije srednje škole ne treba djecu uključivati u politiku.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** upitao je da li u osnovnoj školi učenici trebaju znati na koji način se bira gradonačelnik.

Stjepan Sirovec misli da učenici osnovne škole to ne trebaju znati, te da bi se u srednjoj školi učenici morali upoznati s funkcijama osoba koje biraju.

Alen Svečnjak dijeli mišljenje da su izbori u osnovnoj školi ponekad nametnuti, no o samom postupku izbora predsjednika odlučuje razrednica npr. da li će glasovanje biti tajno.

Mihael Vučković iznosi da bi učenici osmog razreda to mogli znati, dok je u ranijoj dobi dovoljno da učenici biraju predsjednika razreda, redara...

Tanja Tukač misli da bi se s izborom načelnika odnosno gradonačelnika mogli upoznati učenici sedmog ili osmog razreda, a o smjeru odnosno programu kojeg kasnije odabiru ovisi koliko će se dalje upoznavati s tim temama.

Elizabeta Škvorčec predlaže da bi se već u Dječjim vrtićima mogli organizirati izlet i do gradske uprave da djeca vide da te institucije postoje. Napominje da je to praksa Dječjeg vrtića Oroslavje.

Mihael Vučković iznosi da se sada ne sjeća vrtićke dobi.

Elizabeta Škvorčec iznosi da se tako djeca upoznaju od malena s institucijama koje postoje i ništa drugo.

Tanja Tukač iznosi da se izleti mogu organizirati, ali da su vezani za financije. Koliko zna u istočnom dijelu Županije postoji praksa organiziranja takvih izleta.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** pita da li bi se mogao donijeti zaključak kojim bi se sugerirali izleti od najmlađih dobnih skupina, da se mlade upozna da takve institucije postoje.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** predlaže Zaključak vezano za prethodnu raspravu koji bi bio napravljen prema četiri kategorije aktivnosti i to: izleti, parlaonice, ili diskusije, edukacije, te provođenje transparentnih izbora, a kategorije bi bile prema dobi: vrtićka, osnovna i srednja škola.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** iznosi da se očekuje profesionalizam na svim razinama, a kada se priča o parlaonicama one bi imale smisla u srednjim školama.

Tanja Tukač smatra da djecu treba educirati što je parlaonica, debata, da uopće znaju što je to.

Elizabeta Škvorčec predlaže da to budu izvnaškolske aktivnosti npr. da se u satnicu osnovnih škola uključe debate odnosno parlaonice, nešto slično maloj školi demokracije kakva postoji u Oroslavju.

Romeo Vincelj predlaže da bi se u srednju školu na satove mogli pozvati načelnici ili gradonačelnici, župan gdje bi srednjoškolci mogli postavljati konkretna pitanja. Mišljenja je da bi se edukacije trebale provoditi u vremenu prije punoljetnosti.

Budući da nije bilo daljnje rasprave članovi Županijskog savjeta mladih jednoglasno su donijeli sljedeći

ZAKLJUČAK

„Educiранost o demokratskom procesu temelj je tolerantnog, prosperitetnog i civiliziranog društva. Participacija u demokraciji širok je pojam, a prečesto se poistovjećuje sa pripadnošću političkoj opciji. Savjet mladih Krapinsko - zagorske županije želi naglasiti važnost postepenog približavanja pojma demokracije mladima. Imajući u vidu kompleksnost tematike, predlažemo da se mladima demokracija i društvena participacija približava kontinuirano od najranijih dana.

Pritom predlažemo da se već djeci u vrtiću ukaže na postojanje institucija koje brinu za javno dobro, konkretno smatramo kako bi se podigla svijest posjetom jedinicama lokalne vlasti. Za djecu vrtićke dobi to je još jedan „izlet“ ali u širem kontekstu odrastanja, sigurni smo kako je svijest o postojanju takve institucije prvi i nužan korak u kasnijem shvaćanju kompleksnosti demokracije.

U osnovnoškolskoj dobi, posebice u završnim razredima mladi razvijaju kritički stav, smatramo kako je to idealno vrijeme za poticanje debata kako bi što više mladih usvojilo praksu uvažavanja različitih stavova, načela argumentirane rasprave, a u konačnici i kako bi razvili vlastito kritičko mišljenje o događajima u okolini. Smatramo važnim od najranije dobi osvijestiti mlade o pravu na drugačije mišljenje, pravu na izbor te važnosti osobnih stajališta. Uz debate, za osnovne škole predlažemo organiziranje susreta sa gradonačelnikom ili općinskom načelnikom jer smatramo da lokalna vlast mora mladim osobama jasno dati do znanja kako je tu i da brine o njihovim interesima koliko god mladi bili. Sljedeći korak bio bi posjet lokalnoj i regionalnoj samoupravi, jer posjet određenoj instituciji najbolje omogućuje shvaćanje njene funkcije u društvu. Također prakticiranje transparentnih demokratskih principa prilikom izbora predstavnika razrednog i školskog vijeća učenika prigoda je da se steknu prva iskustva sudjelovanja u demokraciji.

Srednjoškolski uzrast predstavlja mlade osobe za razvijenim kritičkim stajalištima i izraženim vlastitim mišljenjima o brojnim temama. Također upravo se tijekom završnih razreda srednje škole mlade osobe po prvi puta nalaze u svojstvu birača. Stav je Savjet mladih kako je apsolutno nužno u tim godinama postići potpunu svijest o načinu funkcioniranja institucija demokratskog društva i njihovim ulogama u istom. Poštujući u svakom trenutku individualnost i

pravo na vlastiti stav mladim osobama nužno treba ostaviti slobodu da sami formiraju mišljenje o političkim opcijama. S druge strane uloga šireg društva (škole, udruge, stručne organizacije, jedinice lokalne i regionalne samouprave) nikako ne smije ostati pasivna. Pritom se snažno zalažemo i podupiremo organizaciju debata i provođenje edukacija na temu demokratskog procesa. Nastava politike i gospodarstva u srednjim školama zasigurno nije dostatna mladoj osobi kako bi bila upoznata sa demokratskim procesom. Predlažemo da se srednjoškolcima organizirano omogući posjet Hrvatskom saboru, kontinuirano nudi sudjelovanje na debatama i okruglim stolovima. Predstavnicima regionalne samouprave trebali bi izdvojiti vremena i posjetiti sjednice vijeća učenika u svakoj srednjoj školi i time pokazati brigu o njihovom uzrastu. Također predlažemo organizaciju simuliranih zasjedanja županijske skupštine u kojoj bi sudjelovali srednjoškolci te na taj način upoznali iz prve ruke način funkcioniranja regionalne samouprave.

Savjet mladih smatra kako je edukacija o demokraciji preduvjet aktivnog društvenog života. Aktualna problematika niske izlaznosti mladih na izbore time bi se prevenirala. Također mladi bi u značajnijoj mjeri sudjelovali u procesu donošenja odluka koje ih se tiču jer pružanjem prostora za raspravu ideje i lakše pronalaze put do donositelja odluka.“

TOČKA 2.

Usvajanje zapisnika sa 2. sjednice održane dana 22. veljače 2013. godine

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** upitao je prisutne da li imaju primjedbi na Zapisnik sa 2. sjednice Županijskog savjeta mladih održane dana 22. veljače 2013. godine koji je dostavljen u materijalima i u elektroničkom obliku.

Mihael Vučković traži da se na stranici 8. zapisnika napravi promjena te čita dio zapisnika u tom dijelu. „Mihael Vučković predlaže da se ova tema poveže s uređenjem biciklističkih staza, a krajnji cilj bio bi maknuti mlade od kompjutera.“ Rasprava se odnosila na dio koji je govorio o temi uređenje okoliša i biciklističkih staza. Ne bi htio da se pogrešno izvuče iz konteksta da nije bio zainteresiran za samostalno pripremanje tematske sjednice i -da je odgovornost prebacio na nekog drugog člana Savjeta mladih koji bi bio moderator te sjednice te da je iz tog razloga predložio povezivanje te dvije teme. Povezivanje te dvije teme je predloženo iz razloga pomanjkanja sjednica, a većeg broja tema koje su predložene. To je bio međusobni dogovor između nekolicine članova Savjeta mladih nakon iznošenja mišljenja istih članova, te moli da se to ispravi. Tekst ispravke bio bi: „međusobnim dogovorom nekolicine članova savjeta mladih dogovoreno je nakon iznošenja mišljenja da se tema „Uređenje biciklističkih staza“ poveže s temom „Uređenja okoliša“ iz razloga manjeg broja sjednica od broja predloženih tema za tematske sjednice. Krajnji cilj bio bi potaknuti mlade da više vremena provode u prirodi baveći se tjelesnim aktivnostima.

Budući da nije bilo daljnjih primjedbi na zapisnik, Županijski savjet mladih je s predloženim izmjenama jednoglasno donio

ZAKLJUČAK

kojim se usvaja zapisnik sa 2. sjednice Županijskog savjeta mladih održane dana 22. veljače 2013. godine, u tekstu koji se prilaže zapisniku i čini njegov sastavni dio.

TOČKA 3.

Izvještaj o sastanku Predsjedništva Regionalne mreže mladih

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** podnio je Izvještaj sa sastanka Predsjedništva Regionalne mreže mladih na kojem je sudjelovao od 1. do 03. ožujka 2013. godine u Bruxellesu. Definirani ciljevi sjednice bili su: utvrditi postupak osnivanja međunarodne organizacije pod belgijskim zakonodavstvom, pripremiti prijedlog Statuta te utvrditi postupak i dinamiku aktivnosti kako bi se na slijedećem planetarnom zasjedanju Regionalne mreže mladih isti mogao usvojiti te time započeti proces osnivanja međunarodnog legalnog entiteta, održati sastanak s glavnim tajnikom Mreže europskih regija, utvrditi detalje vezane uz organizaciju slijedećeg planetarnog zasjedanja YRN-a.

Nadalje predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** predlaže da Županijski savjet mladih izrazi spremnost da se pridruži Regionalnoj mreži mladih.

Izvještaj s ovog zasjedanja prilaže se zapisniku i čini njegov sastavni dio.

Budući da nije bilo rasprave o ovoj temi članovi Savjeta mladih jednoglasno su donijeli

ZAKLJUČAK

kojim Savjet mladih KZZ izražavaju želju odnosno spremnost da se prilikom osnivanja Regionalne mreže mladih kao legalnog entiteta pridruže istoj.

TOČKA 4.

Izvještaj o trenutnom stanju i dinamici provedbe projekta „0“ promila

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** poziva Elizabetu Škvorčec da iznese obrazloženje vezano uz provođenje projekta „0“ promila.

Elizabeta Škvorčec podnijela je Izvještaj o provedbi projekta „0“ promila te napominje da je počela suradnja između MUP-a i četiri grada u Krapinsko-zagorskoj županiji (Krapina, Zabok, Pregrada i Oroslavje) koji su uključeni u ovaj Projekt. Plan je da se ispred srednjih škola postave olupine razbijenih automobila i motora. MUP Krapinsko-zagorske županije dostaviti će statističke podatke o prometnim nesrećama na području naše županije, a Mreža udruga „Zagor“ će sastaviti letak koji će dijeliti u sklopu te akcije. Napraviti će se i anketa. Anketna pitanja su već sastavljena na uzorku od 400 ljudi, a provoditi će se u Srednjim školama i Visokoj školi u Krapini. Osim Mreže udruga Zagor u Projekt je uključen i Savjet mladih Krapinsko-zagorske

županije, LEO klub i udruga „Pokreni se“. Sredstva za ovu akciju osigurala je Zaklada Zamah. Upitala je članove Savjeta mladih da li se neko može uključiti u ovu akciju. Kontakt osoba je Ivana Radanović. Napominje da će osobno uključiti u akciju u Oroslavju, te predlaže da se netko od članova Savjeta mladih uključi u Krapini, Zaboku ili Pregradi. Datumi održavanja akcija nisu još potvrđeni, te će ih danas saznati i dostaviti na e-mail adresu članova savjeta mladih, a iste će se provoditi subotom i trajati od 10,00 do 14,00 sati.

TOČKA 5.

Pitanja i prijedlozi

Elizabeta Škvorčec upitala je kada se održava Sajam udruga, te da li će Savjet mladih na njemu sudjelovati.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** odgovorio je da je Savjet mladih KZZ savjetodavno tijelo, nije udruga, te to treba jasno definirati.

Mihael Vučković je mišljenja da treba dati do znanja da Savjet mladih postoji, da mu se mladi mogu obratiti.

Stjepan Sirovec misli da bi se na tom Sajmu mogli pojaviti, dati web adresu.

Mihael Vučković predlaže da članovi Savjeta mladih, ukoliko mogu, posjete štandove na Sajmu udruga i na taj način pokažu svoju zainteresiranost.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** zaključno iznosi da članovi Savjeta mladih, ukoliko budu u mogućnosti posjete sajam udruga.

Predsjednik Županijskog savjeta mladih **Vedran Bukvić** iznosi da se slijedeća sjednica Savjeta održati krajem svibnja u jutarnjem terminu, najvjerojatnije 31. svibnja.

Budući da nije bilo daljnjih pitanja predsjednik Županijskog savjeta **Vedran Bukvić** mladih zaključio je sjednicu u 9.35 sati.

Zapisničar

Svjetlana Goričan

Svjetlana Goričan

Predsjednik

Županijskog savjeta mladih

Vedran Bukvić

Vedran Bukvić